

UTVECKLINGSPROJEKT 2005-2007

Undervisning och vägledning utifrån en
identifiering av fångarnas
inlärningssvårigheter

UTVECKLINGSPROJEKT

Undervisning och vägledning utifrån en identifiering av fångarnas inlärningssvårigheter

Projektets utgångspunkter och mål:

- Det finns ett utvecklings- och forskningsbehov på följande områden: kartläggning av fångarnas inlärningssvårigheter, identifiering av svårigheterna, utarbetning av en metodik för identifieringen, utbildning av fängelsepersonalen i identifiering av inlärningssvårigheter samt planering av effektiva rehabiliterings- och utbildningsåtgärder

LEDNINGS- OCH UPPFÖLJNINGSGRUPPEN I PROJEKTET

- Ledningsgruppen omfattar företrädare för undervisningsministeriet, utbildningsstyrelsen, sakkunnigorganisationer som är förtrogna med inlärningssvårigheter, specialiserade läroanstalter, fångvården och universiteten.
- Ledningsgruppen har bl.a. till uppgift att
 - iaktta, styra och övervaka hur projektplanen genomförs
 - precisera planen
 - stödja nödvändig nätverksbildning

DELPROJEKT

Projektet består av följande delprojekt:

1. Identifiering av inlärningssvårigheter hos fångar
2. Utredning av utbredningen och naturen av inlärningssvårigheter hos fångar
3. Utveckling av stödåtgärder

1. IDENTIFIERING AV INLÄRNINGSSVÅRIGHETER HOS FÅNGAR

- Fängelsepersonalens kunnande (i placeringsenheterna och bland studievägledare och psykologer i förläggingsanstalterna) i identifiering av inlärningsssvårigheter skall ökas
- De utvärderingsmetoder och den diagnostik som behövs vid identifiering av inlärningsssvårigheter skall kartläggas och tas i bruk
- Fängelsepersonalen skall utbildas i identifiering av fångarnas inlärningsssvårigheter och behov av specialundervisning.

NULÄGET I DELPROJEKT NR 1

- Utbildningsstyrelsen startade ett delprojekt under namnet "Identifiering av inlärningssvårigheter hos fångar" för åren 2005-2006. Delprojektet ingår i Brottspåföljdsverkets mera omfattande utvecklingsprojekt.
- Utbildnings- och rehabiliteringscentralen i Kiipula som segrade i anbudsgivningen svarar för det praktiska arrangemanget av delprojektet.

HUR VERKSAMHETEN STARTADES

1. Insamling och pilotförsök med test för identifiering av inlärningssvårigheter hos fångar

- I fångvårdsväsendet lanserades en utvärderingsmetod (ett screeningtest) som kan sortera ut personer med inlärningssvårigheter i en stor population
- I testningen tillämpades ett utvärderingsformulär som med avseende på läsande och skrivande och baskunskaper i matematik utarbetats av Niilo Mäki-institutet, och med avseende på uppmärksamhet och aktivitetsstyrning av Kiipula
- Pilotförsöken genomfördes i januari och februari 2006 i fängelserna i Jokela och Vilppula.

Delprojekt nr 1

- Genom utvärderingsmetoden är det möjligt att urskilja de personer som eventuellt behöver särskilt stöd eller vidare utredningar av de grundläggande färdigheterna
- Verksamheten ingår i en multiprofessionell kartläggning av fångarnas situation. Vid sidan av test ingår intervjuer med individuella fångar och eventuella övriga preciserande test
- Utvärderingen skall i framtiden genomföras av studievägledare, socialarbetare och psykologer efter att dessa har gjort sig förtrogna med problematiken

Delprojekt nr 1

- Vårt mål är att utvärderingen av inlärningssvårigheter skall göras på alla fångar i samband med utvärderingen av risker och behov. En plan för strafftiden görs upp och informationen registreras i systemet för fånginformation (det s.k. Vati) från och med den 1 oktober 2006

Delprojekt nr 1

Utbildning av fångvårdspersonalen

2. Utbildning av fångvårdspersonalen (två grupper)

- Psykologer och studievägledare skall utbildas i identifiering av fångarnas inlärningssvårigheter och behov av specialundervisning
- Utbildnings- och rehabiliteringscentralen i Kiipula ordnar kurser (två plus två plus en dagar). I utbildningen ingår tre perioder med närarbete och distansarbete mellan perioderna
- Utbildningen ordnas för två grupper under perioden mellan mars 2006 och mars 2007

2. UTREDNING AV UTBREDNINGEN OCH NATUREN AV INLÄRNINGSSVÅRIGHETER HOS FÅNGAR

- Materialet har samlats in i samband med undersökningen av fångarnas hälsa
- I undersökningen av hälsotillståndet ingår 300 personer som kommer till fängelse. Materialet för undersökningen av inlärningssvårigheter består av 100 intagna.
- Undersökningen omfattar ADHD-historia, läs- och skrivsvårigheter, kognitiv kapacitet och ADHD-kännetecken
- Undersökningen utförs av forskarpsykologen Tiina Tuominen från det psykiatriska sjukhuset för fångar och två studenter som skriver på sina pro gradu-avhandlingar
- De preliminära forskningsresultaten kommer i slutet av 2006

3. UTVECKLING AV STÖDÅTGÄRDER

- För fångar med inlärningssvårigheter skall det utvecklas nödvändig rehabiliterande vägledning och undervisning. Det skall ske i samarbete med olika personalgrupper i fångvården och utomstående experter
- Vårt syfte är att utveckla vägledning och oavbruten rehabilitering samt att intensifiera samarbetet med olika nätverk

INNEHÅLLET I DELPROJEKT NR 3

1. Stödmaterialet

- Stödmaterialet skall främja det arbete och den vägledning som studievägledarna, socialarbetarna och psykologerna utför
- Stödmaterialet skall främja fångarnas studier
- En materialförteckning skall utarbetas, IT-baserat material skall skaffas till fängelserna, fångvårdsformulären och fångstadgorna skall vara skrivna på ett klart och entydigt språk

2. Personalen skall vägledas och styras utifrån utvärderingen av inlärningsvärigheter och testresultaten

INNEHÅLLET

3. Testresultaten skall användas i planläggningen av aktiviteter under fängelsetiden och i planerna för strafftiden (t.ex. en noggrannare utredning av inlärningssvårigheter eller stödåtgärder på grund av läs- och skrivsvårigheter skall antecknas i planen för strafftiden)

-> INDIVIDUELLT STÖD, VÄGLEDNING,
SPECIALUNDERVISNING

4. Den kunskap om inlärningssvårigheter som samlats skall beaktas i den allmänna utvecklingen av verksamheten i fängelserna

INNEHÅLLET

5. Oavbruten rehabilitering skall garanteras

6. De möjligheter som de allmänna stödsystemen i samhället erbjuder skall utnyttjas

Information:

Marianne Mäki, marianne.maki@om.fi

Vuokko Karsikas, vuokko.karsikas@om.fi